

Гуноҳларнинг қисмлари | Тазкия дарслари (309-дарс)

19:00 / 30.11.2024 2060

Уламоларимиз банда содир этадиган гуноҳлар асосан унинг қуйидаги тўрт сифатидан келиб чиқишини таъкидлаганлар:

1. Ҳайвоний сифатлар.

Бу турдаги сифатлардан турли ёмонликлар, қорин ва фарж шаҳватига ҳирс қўйиш, зино, баччабозлик, ўғрилик ва ҳаромдан мол топиш каби гуноҳлар келиб чиқади.

2. Йиртқичлик сифатлари.

Бу хилдаги сифатлардан ғазаб, ҳиқд, одам уриш ва ўлдириш, бировларнинг молини тортиб олиш каби гуноҳлар келиб чиқади.

3. Шайтоний сифатлар.

Булардан ҳасад, макр, ҳийла, алдамчилик, мунофиқлик, бузғунчиликка бошлаш каби гуноҳлар келиб чиқади.

4. Рубубият сифатлари.

Бу сифатларни қўполроқ таржима қиладиган бўлсак, ўзини Роббнинг ўрнида ҳис қилиш маъноси келиб чиқади. Улардан кибр, фахр, мақтовни ёқтириш, иззатталаблик, ўзини юқори қўйиш каби гуноҳлар келиб чиқади. Улар бандани ҳалокатга элтувчи гуноҳлардир. Баъзи ғофил бандалар буларни гуноҳ деб билмайдилар.

Ушбу тўрт хилдаги сифатлар бирин-кетин, даражама-даража ривожланиб боради. Аввал ҳайвоний сифатлар пайдо бўлади, унинг ортидан йиртқичлик сифатлари юзага чиқади. Иккиси қўшилиб ақлни макр, ҳийла ва алдамчилик каби шайтоний сифатларга тортади. Охир-оқибат рубубият сифатлари ғолиб бўлади.

Юқорида зикр қилинганлар гуноҳларнинг оналаридир. Улардан сон-саноксиз, қум-қум бўлиб болалари туғилади. Гуноҳ қилиш ҳақида фикрлаш ва бидъат ҳамда нифоққа ўхшаш гуноҳлар қалбдаги гуноҳлардир. Шунингдек, кўз, қулоқ, тил, қорин, фарж, қўл, оёқ каби аъзоларга оид гуноҳлар ҳам бор.

«Руҳий тарбия» китобининг 2-жузи асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2021 йил 14 апрелдаги 03-07/2439-рақамли хулосаси асосида чоп этилган.